

بررسی اثر زمان و شدت هرس در جابجایی درختان تنومند سی ساله‌ی مرکبات، زیتون و خرمالو

منوچهر جعفری نسب^۱، یونس مهدوی فیکجور^{*۲}، ساقی کیقبادی^۲

^۱ خزانه دار، مجتمع پالم پردیس رامسر

^{*۲} دانشجوی دکتری علوم باغبانی گرایش گیاهان زینتی، دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران

^۳ دانشجوی دکتری علوم باغبانی گرایش گیاهان زینتی، پردیس دانشگاهی گیلان

*نویسنده مسئول: mahdavi_nursery@yahoo.com

چکیده

حفظ و جابجایی درختان کهنسال از یکسو به دلیل تغییر کاربری زمین‌های کشاورزی و همچنین درون طرح قرار گرفتن این درختان به جهت ساخت و ساز و از سوی دیگر به دلیل داشتن یک فضای سبز با درختان چند ساله در حداقل زمان صورت می‌گیرد. نوع گیاهی که جابجا خواهد شد و دانستن شیوه و زمان جابجایی آن برای دست یافتن به حداکثر موفقیت حائز اهمیت خواهد بود. مجتمع پالم پردیس که در طی سالهای گذشته تجارب زیادی را در جهت جابجایی درختان قدیمی و کهنسال در شمال ایران (شهرهای چابکسر و رامسر) داشته، طرح تحقیقاتی زیر را برای جابجایی درختان سی ساله مرکبات، زیتون و خرمالو اجرا کرده است. این طرح به صورت فاکتوریل و کاملاً تصادفی با بیست و هفت تیمار و ده گیاه به عنوان ماده آزمایش در هر تیمار اجرا شد. درختان در سه زمان از سال (اوایل تابستان، اوایل پاییز و اوایل زمستان) و به سه شیوه هرس (بدون هرس، هرس سبک و هرس سنگین) به همراه نیروی انسانی و جرثقیل به درون گلدان‌های بزرگ انتقال داده شدند. شش ماه پس از جابجایی، داده‌ها که شامل تعداد درختان خشک شده، درختان زنده با رشد راکد و همچنین درختان زنده با رشد مطلوب در این تیمارها جمع‌آوری شدند. بهترین گیاه برای جابجایی در این طرح‌ها درخت زیتون بوده که در اوایل زمستان انتقال داده شد. و پس از آن مرکبات و در نهایت خرمالو که بیشترین تلفات را داشته است. درختانی که هرس سنگین داشته‌اند کمترین آسیب را دیده و در مجموع گیاهانی که در اوایل زمستان انتقال داده شدند رشد مطلوب داشته‌اند و بدترین حالت برای درختان مرکبات و خرمالو بوده که هرس نشده و در اوایل تابستان نیز جدا شده‌اند.

کلمات کلیدی: درختان کهنسال، حفظ درخت، انتقال گیاه و زمان جابجایی

The study of time effect and pruning rate in 30 years old olive, citrus and persimmon trees.

Manuchoehr jafari Nasab^{1*}, Younes Mahdavi Fikejvar² and saghi keyghobadi³

1. Nurseryman, the director of Ramsar palmpardis complex.

2. ph.D. Student of horticultur, ornamental plant, Azad university, science and research branch.

3. ph.D student of horticulture, ornamental plants, Campus of Guilan university.

protection and displacement of old trees is proceeded at least time because of change of use of agricultural ground and also we see these trees in place of constructions plans to build (for example, when we want to establish an avenue there). On the other hand to get a green space with old trees. The kind of tree which will be displaced is so important to know ways and time of displacement for reaching the best result. Palmpardis complex that has had such a good experience in displacement of big and old trees in north of Iran (Chaboksar and Ramsar) in recent years. It has processed this research plan with 30 yrs old trees (Citrus, Olive tree, Persimmon tree). This plan is processed factorial and totally random with 27 plants as care and 10 plants as test substance for each treatment. The trees were transferred in big pots with 3 pruning practices (without pruning, with heavy pruning and with light pruning), by manpower and cranes in 3 times of the year (early summer, early autumn and early winter). The data which was including of dried trees, live trees with stagnant growth and also the live trees with desirable growth, was collected in this treatment six months after displacement. In these plans, The olive tree was the best plant for displacement that was transferred in first of the winter. After it, the citrus and in the last place, the persimmon trees which had the most casualties. The trees which were treated with heavy pruning, had the least damage and in general the plants which were transferred early winter, had desirable growth. The worst condition was for the citrus and the persimmon trees that were not pruned and separated early summer.

